

andre Forbud ville jo ganske sikkert virke paa samme Maade, og der sker jo saa ikke alene dette, at Befolkningen drikker Spiritus, men det, der sker ad den Vej, er, at medens man ellers kunde faa en forholdsvis uskadelig Spiritus, saa faar man paa den Maade den værste Gift, det mest ødelæggende Stof. At Spiritusnydelse kan være skadelig, i høj Grad skadelig, vil jeg aldeles ikke benægte, og kan man træffe Foranstaltninger til at modvirke den skadelige Nydelse af Spiritus, vil jeg gerne medvirke til saadanne. Men jeg tror som sagt ikke, at de Midler, her er foreslaaet, ere gode. Forbudet vil for det første slet ikke blive overholdt og vil medføre Straf for Personer, som ellers ikke vilde være blevne straffede, idet man her indfører Straf for en Forbrydelse, som ikke før har været kendt. Men Forbudet vil ogsaa medføre, at det Produkt, man faar, bliver langt mere giftigt og langt mere ødelæggende for Befolkningen end det Produkt, som man vilde faa, naar man tillod Handel og Tilvirkning paa almindelig Maade og holdt sig til, hvad det ærede Medlem ogsaa lagde Hovedvægten paa: Oplysning og Opdragelse af Befolkningen.

Jeg vil tilføje, at man behøver ikke at gaa saa langt tilbage for at se Virkningerne af den Slags Forbud. Man har dem lige for Haanden. Hvad der her er foreslaaet, er jo Bestanddele af det saakaldte Gøteborgssystem, som er rost saa meget over hele Verden. Jeg har i nogle Aar opholdt mig i Gøteborg og har der haft Lejlighed til at se Virkningerne af Gøteborgsystemet. Jeg har der set, at ganske det modsatte af det, man tilsigter, kommer ud deraf. Jeg har set deroppe, hvad man dog ikke ser her i Landet. Man ser dog aldrig her, at Drengene gaa omkring udenfor Byen med en Brændevinsflaske og lægge sig i en Vejgrøft og drikke sig fulde. Men det har jeg set i Gøteborg. Saa galt er det blevet derovre paa Grund af de Forhold, man der har skabt. Det er Følgen netop af de to Bestemmelser, der her foreslaas, at man ikke kan faa mindre Kvanta end $\frac{3}{4}$ Pot at købe, og at Udsalgsstederne skulle være lukkede fra Kl. 6 om Eftermiddagen, Dagen før en Helligdag. Man tror derved, at man opnaar at lægge Befolkningen — jeg tager her Sigte paa den arbejdende Befolkning — saa store Hindringer i Vejen, at den ikke kan købe Spiritus. Jeg har en Del Erfaringer i saa Henseende ovre fra Gøteborg. Jeg har set derovre, at man, naar

Lønningerne blevne udbetalte, har sørget for, at en enkelt Mand har faaet den udbetalt saa tidlig, at han har kunnet komme hen og købe Brændevin, og hele hans Ugeløn er da bleven brugt til at købe Brændevin til vedkommende Værksted, og siden have Arbejderne delt den, naar de have faaet deres Løn. Medens de paagældende Arbejdere ellers kunde have nøjedes med at købe Brændevin i smaa Kvanta, efterhaanden som de behøvede noget eller syntes, de trængte til noget, saa køber nu en enkelt deroppe Brændevin for hele sin Ugeløn, og dette store Kvantum fordeles bagefter. Jeg synes ikke, det fremmer Ædrueligheden. Jeg synes snarere, det gør det modsatte. Jeg har derovre set Folk staa i Gadedøre og Porte og skillinge sammen for at faa nok til at købe det store Kvantum Brændevin, som den enkelte ikke havde Brug for, og som saa bagefter blev fordelt. Men herved købes der jo større Kvanta, end der ellers vilde være blevet købt. Medens man har indskrænket Salget af Spiritus til Salg af store Kvanta netop for at lægge Hindringer i Vejen for, at Befolkningen kunde komme i Besiddelse deraf, har den altsaa netop virket i modsat Retning, takket være denne Skillingen-sammen og deraf følgende Drukkenskab. Politiet var naturligvis paa Færde, og mange Personer blevne straffede for den ny Forbrydelse, som det var at staa i en Port og skillinge sammen til en Flaske Brændevin, hvorved de enkelte faktisk havde købt Spiritus i mindre Kvantum, end Loven tillod. Men hvorfor dog skabe ny Forbrydelser og straffe Personer, som ellers ikke vilde være blevne straffede? Vi burde dog snarere arbejde hen imod, at der blev begaaet færre Forbrydelser, og at saa faa Personer som muligt blevne straffede.

Man har lagt Vægt paa, at Udsalgsstederne skulle være lukkede fra Dagen før til Dagen efter en Helligdag, idet man tænkte, at Folk saa ikke vilde kunne drikke paa disse Dage. Det, man har opnaaet, er imidlertid, at da man ikke kunde faa Øl og Brændevin i smaa Kvanta paa disse Dage, saa gik Folk hen og købte det store Kvantum, $\frac{3}{4}$ Pot, med hjem, og saa drak de det naturligvis hjemme. Man besøgte hinanden, trakterede hinanden, og det, man opnaaede, var, at man i Stedet for det mindre farlige Drikkeri, som kunde finde Sted paa offentlige Steder, naaede til en Hjemmedrikning i stor Udstrækning, som demoraliserede den enkelte og